

J. J. Sylvester ponúkol úlohu

Zadanie: Z dostatočne veľkého počtu poštových známok s hodnotami 5 a 17 sa dajú skladať rôzne hodnoty. Aká je **najväčšia** hodnota, ktorá sa **nedá** vytvoriť kombináciou týchto dvoch hodnôt?

Riešenie: Generujme systematickú tabuľku hodnôt, ktoré dostávame postupným sčítavaním jednotlivých hodnôt:

	5	10	15	20	25	...
17	22	27	32	37	42	...
34	39	44	49	54	59	...
51	56	61	66	71	76	...
68	73	78	83	88	93	...

Vidíme, že vieme vytvoriť číselné hodnoty

na konci s číslicou 0 pre čísla ≥ 10 ;

na konci s číslicou 5 pre čísla ≥ 5 ;

na konci s číslicou 7 pre čísla ≥ 17 ;

na konci s číslicou 2 pre čísla ≥ 22 ;

na konci s číslicou 4 pre čísla ≥ 34 ;

na konci s číslicou 9 pre čísla ≥ 39 ;

na konci s číslicou 1 pre čísla ≥ 51 ;

na konci s číslicou 6 pre čísla ≥ 56 ;

na konci s číslicou 8 pre čísla ≥ 68 ;

na konci s číslicou 3 pre čísla ≥ 73 ;

teda najväčšou hodnotou, ktorá sa nedá z daných hodnôt vytvoriť je 63.

Osudy žitia

V londýnskej židovskej rodine sa 3.9.1814 narodil **James Joseph Sylvester**. Po vychodení základnej školy navštevoval strednú školu v Liverpoole. V rokoch 1831–1837 študoval na St. John's College v Cambridgi. Potom učil fyziku na univerzite v Londýne. *Objekt čistej fyziky je sledovanie zákonov sveta, objekt čistej matematiky je sledovanie ľudskej inteligencie.* V roku 1841 pôsobil polrok na univerzite vo Virginii (USA). Po návrate do Anglicka študoval právo a pracoval ako matematický štatistik v poisťovacej spoločnosti. Na súdnom dvore v Londýne sa zoznámil s A. Cayleym (1821–1895) a spolupracovali na rozvoji teórie matíc. Do profesionálnej matematiky sa **Sylvester** vrátil ako profesor na Kráľovskej vojenskej akadémii vo Woolwichi (1854–1870). V rokoch 1877–1883 pôsobil na univerzite J. Hopkinsa v Baltimore (USA). Keď sa vrátil z Ameriky učil v Oxforde na katedre geometrie. Bol úspešným tvorcom matematických termínov (napr. *invariant*, *kovariant* a pod.), zaviedol pojem matice, využíval teóriu matíc na štúdium viacrozmernej geometrie, študoval kanonické tvary kvadratických foriem. Prispel k rozvoju modernej matematiky v Amerike (r. 1878 založil prvý americký matematický časopis). V roku 1892 sa vrátil (s poruchami zraku i pamäti) do Londýna, kde 15.3.1897 zomrel. (dmj)